

Sygn. akt VI U 1274/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2017 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 6 kwietnia 2016 r., znak: (...)

w sprawie: D. P.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o przeliczenie świadczenia

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do wyliczenia wysokości emerytury ubezpieczonej D. P. przy uwzględnieniu w wynagrodzeniu za rok 1994 r. uzyskanym z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Handlowo-Rolniczej w Ł. oprócz kwoty 51.975.800 (pięćdziesiąt jeden milionów dziewięćset siedemdziesiąt pięć tysięcy osiemset) starych złotych, ujętej w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 3 września 1997 r.) dodatkowo:

- wynagrodzenia w kwocie 10.000.000 (dziesięć milionów) starych złotych przyznanych ubezpieczonej przez Radę Nadzorczą,

- odprawy w kwocie 14.940.000 (czternaście milionów dziewięćset czterdzieści) starych złotych,

2) w pozostałej części odwołanie oddala.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. rozpoznając wniosek ubezpieczonej D. P. odmówił przeliczenia wysokości emerytury ubezpieczonej bowiem nie zaliczono do podstawy wymiaru świadczenia ekwiwalentu za urlop i wynagrodzenia osiągniętego dodatkowo w Spółdzielni Handlowo-Rolniczej w Ł. w 1994r.

Od decyzji odwołanie wniosła ubezpieczona, wnosząc o ponowne przeliczenie wysokości emerytury przy uwzględnieniu całego wynagrodzenia osiągniętego w Spółdzielni Handlowo-Rolniczej w Ł. w 1994 r., twierdząc, że

kwota przyjęta przez organ rentowy na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 3.09.1997 r. – 51 975 800 zł. odbiega od faktycznie osiągniętego, co wynika z list płac.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W piśmie procesowym z dnia 23.12.2016 r. ubezpieczona domagała się doliczenia do wysokości podstawy wymiaru świadczenia kwoty 10.000.000 zł- tytułem wynagrodzenia przyznanego przez Radę Nadzorczą, 4.980.000 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 1994r.,14.646.700 zł- tytułem ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy za lata ubiegłe i kwoty 14.940.000- tytułem wynagrodzenia za 3 miesięczny okres wypowiedzenia.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczona D. P. od 1.01.1989 r. pracowała w Spółdzielni Handlowo-Rolniczej w Ł. do 31.07.1994 r. jako główna księgowa. Jej stosunek pracy został rozwiązany za wypowiedzeniem dokonany przez Spółdzielnię ze skróceniem okresu wypowiedzenia, za który ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie uwzględnione w druku Rp 7 z dnia 3.09.1997 r. Ubezpieczonej oprócz wynagrodzeń w poszczególnych miesiącach, wypłacono w związku z rozwiązaniem stosunku pracy odprawę dla pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (14.940.000 zł), ekwiwalent za zaległy urlop wypoczynkowy (75 dni)- 14.646.700 zł oraz ekwiwalent za bieżący urlop w kwocie 4.980.000 zł za 1994 r. a także dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 10.000.000 zł. przyznane przez Radę Nadzorczą Spółdzielni. Wypłacone ubezpieczonej wynagrodzenia, ekwiwalenty i odprawa zostały ujęte na listach płac. Ubezpieczona nie była członkiem zarządu Spółdzielni. W druku Rp 7 z dnia 3.09.1997r. wystawionym przez pracodawcę wskazano łączne wynagrodzenie osiągnięte w spornym roku 1994 r. na kwotę 51.975.800 zł. jednocześnie wskazano na tym dokumencie, że przez cały okres zatrudnienia odprowadzano składkę ZUS. Druk Rp 7 w dniu 3.09.1997 r. wystawiała pracownica księgowości A. E., która jako podstawę do wystawienia tego zaświadczenia przyjęła listy płac i kartoteki prowadzone dla każdego pracownika. Podpis na druku Rp 7 złożył też likwidator Spółdzielni (...). Do obowiązków ubezpieczonej, jako głównej księgowej, należała piecza nad całym działem księgowości. Ubezpieczona jednak nie kontrolowała prawidłowości wystawiania druków Rp 7 z uwagi na fakt, że zakończyła zatrudnienie 31.07.1994r.

W informacji o dochodach uzyskanych w okresie od 1.01.1994 r. do 31.07.1994r. złożonego w Urzędzie Skarbowym wykazano natpmiast następujące przychody ubezpieczonej na kwotę 96.502.500 zł. na które składały się:

28.937.300 -wynagrodzenie brutto

1.300.000 -premia bilansowa

10.000.000 -wynagrodzenie przyznane przez Radę Nadzorczą

14.940.000 -wynagrodzenie za 3 miesięczny okres wynagrodzenia

14.940.000 - wynagrodzenie za pracowników zwalnianych z

przyczyn ekonomicznych zakładów pracy

4.980.000 - ekwiwalent za niewykorzystany urlop za 1994r.

14.646.700 -ekwiwalent za niewykorzystane zaległe urlopy

wypoczynkowe

5.408.500 -zasilek chorobowy

1.350.000 -premia bilansowa

W trakcie zatrudnienia w Spółdzielni Handlowo-Rolniczej w Ł. ubezpieczona wykonywała wielokrotnie, oprócz podstawowych obowiązków, także zadania zlecone dodatkowo przez zarząd bądź Radę Nadzorczą, które były związane ogólnie z jej zakresem obowiązków, ale wówczas nie otrzymywała za to dodatkowego wynagrodzenia. Wynagrodzenie, jako dodatkowe, w kwocie 10.000.000 zł. zostało przyznane ubezpieczonej jedynie w 1994 r., bowiem Rada Nadzorcza Spółdzielni zleciła ubezpieczonej sporządzenie biznesplanu na potrzeby późniejszej sprzedaży całej Spółdzielni. Ubezpieczona miała oszacować posiadany przez Spółdzielnię majątek, jej wyniki finansowe w poszczególnych latach i działach oraz perspektywy przyszłej działalności w poszczególnych jednostkach Spółdzielni. Ubezpieczona sporządzała to zlecone zadanie etapami, osobno dla piekarni, masarni, wytwórni wód, handlu, produkcji itp., przedstawiała na posiedzeniach rady nadzorczej i zarządu a na końcu zebrała to wszystko w formie księgi na początku 1994 r. a za wykonanie tego zadania, pozostającego w ścisłym związku z jej obowiązkami jako głównej księgowej, otrzymała wynagrodzenie w kwocie 10.000.000 złotych w marcu 1994 r. Ubezpieczona nie podpisała z pracodawcą osobnej umowy na wykonanie biznesplanu. Ubezpieczona wykonywała dodatkowe czynności po godzinach pracy. Ubezpieczona uzgodniła z zarządem i radą nadzorczą, że otrzymane dodatkowo wynagrodzenie w kwocie 10.000.000 złotych w marcu 1994 r. traktowane będzie jako dodatkowe wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach i zostanie oskładkowane. Wyплаты ostatnich świadczeń ubezpieczonej – odprawy, ekwiwalentu za urlopy nastąpiły we wrześniu 1994 r.

dowód: zaświadczenie o wynagrodzeniu i zatrudnieniu z dnia 3.09.1997 r. w aktach rentowych, oryginały list płac dołączone do akt, informacja k.61, wyliczenia i wyjaśnienia pisemne ubezpieczonej k.71, zeznania świadka A. E. k. 63-65, zeznania ubezpieczonej -zapis protokołu rozprawy k. 87

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz aktach rentowych, których wiarygodności strony nie kwestionowały, a prawdziwość informacji w nich zawartych nie budzi wątpliwości Sądu, a także na podstawie zeznań świadka A. E. oraz dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem do zeznań ubezpieczonej. Sąd dał wiarę ubezpieczonej co do faktu otrzymania przez nią w 1994 r. kwot wskazanych na listach płac, w tym wynagrodzenia brutto w kwocie 28.937.300 zł - oraz dodatkowo premii bilansowej w kwocie 1.300.000 zł., kwoty 10.000.000 zł. tytułem wynagrodzenia ze stosunku pracy przyznanego dodatkowo przez Radę Nadzorczą, kwoty 4.980.000 zł.-ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 1994r., kwotę 14.646.700zł.ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy za lata ubiegłe i kwotę 14.940.000 zł.tytułem odprawy dla pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących pracodawcy.

Świadek E. nie była w stanie wyjaśnić przyczyn rozbieżności między zapisami na listach płac a treścią druku Rp 7 wystawionego 3.09.1997 r., choć twierdziła, że zaświadczenie powyższe wystawiła na podstawie właśnie list płac i kartotek zarobkowych, stąd, wobec jednoznacznych zapisów na listach płac prowadzonych przez pracodawcę ubezpieczonej oraz faktu, że druk ten zostawał wystawiony już w trakcie procesu likwidacji Spółdzielni, gdy ubezpieczona nie była już jej pracownikiem, Sąd uznał, że listy płac stanowią kategorię dowodu potwierdzający wypłatę spornych kwot ubezpieczonej a zeznania świadka E. nie mają w zasadzie znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonej co do faktu otrzymania spornych świadczeń ze stosunku pracy, nieujętych na druku Rp 7, bowiem jej zeznania potwierdzają dowody z dokumentów - oryginalnych list płac.

Spór między stronami w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia, czy świadczenia wypłacone ubezpieczonej w 1994 r. przez ówczesnego pracodawcę - Spółdzielnię Handlowo-Rolniczą w Ł., których wysokość jednoznacznie wynika z list płac, których nie uwzględniono w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu a których uwzględnienia domagała się ubezpieczona, powinny zostać przyjęte do podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego ubezpieczonej.

Należy w tym miejscu wskazać, że w postępowaniu sądowym nie występują ograniczenia dowodowe przewidziane w postępowaniu przed organem rentowym, w związku z czym każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane i celowe. (Sąd Apelacyjny Poznaniu z dnia 21 stycznia 2015 r. III AUa 480/14), a możliwość taka

wynika, z treści art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiających ustalenie spornych okoliczności, mających wpływ na przyznania świadczenia, w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W związku z powyższym okoliczność wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej w roku 1994 r. sąd mógł ustalić w oparciu o zeznania świadków i strony i dokumenty w postaci list płac.

Biorąc pod uwagę ustalony powyżej stan faktyczny stwierdzić należy, że odwołanie ubezpieczonej podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Oceny omówionego wyżej stanu faktycznego należało dokonać w kontekście przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.01.1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Przepisy tego rozporządzenia w dacie rozwiązania stosunku pracy ubezpieczonej tj.31.07.1994 r. oraz wypłaty ostatniego ze świadczeń związanych ze stosunkiem pracy łączącym ubezpieczoną ze Spółdzielnią Handlowo-Rolniczą w Ł. czyli we wrześniu 1994 r.(Dz.1993.68.330) w § 7 określały jakie świadczenia ze stosunku pracy stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników. Wśród świadczeń wyłączonych w myśl §1 ust.1 z obowiązku odprowadzania składek wymieniono, w odniesieniu do świadczeń których zaliczenia domaga się ubezpieczona w niniejszej sprawie, jedynie ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy i w tym zakresie roszczenie ubezpieczonej, domagającej się doliczenia ekwiwalentów za urlop do podstawy wymiaru emerytury, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Natomiast w odniesieniu do pozostałych świadczeń wypłaconych ubezpieczonej czyli odprawy dla zwalnianych z przyczyn dotyczących pracodawcy i dodatkowego wynagrodzenia w kwocie 10.000.000 zł. przyznanego ubezpieczonej za wykonanie dodatkowych zadań stwierdzić należy zasadność odwołania ubezpieczonej.

Powoływanie się przez organ rentowy na brzmienie przepisu § 7 cytowanego rozporządzenia obowiązujące w dacie złożenia przez ubezpieczoną wniosku o emeryturę nie zasługiwało na uwzględnienie. Wprowadzenie do § 7 ust.1 rozporządzenia od 1.07.1997 r. (Dz.U.1997.20.107) m.in. wyłączenia w postaci odpraw wypłaconych pracownikom z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy (pkt4) nastąpiło już po rozwiązaniu stosunku pracy ubezpieczonej i wypłacie wszystkich świadczeń ze stosunku pracy, dlatego brak podstaw do zastosowania dla oceny możliwości wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne dochodu ubezpieczonej w postaci odprawy dla zwalnianych z przyczyn dotyczących pracodawcy na podstawie przepisów wprowadzonych po ustaniu jej stosunku pracy i dokonaniu wypłat wszystkich świadczeń pracowniczych.

W odniesieniu do wypłaty ubezpieczonej dodatkowego wynagrodzenia w kwocie 10.000.000 zł. Sąd Okręgowy stwierdza, że nie ulega wątpliwości, że ubezpieczoną łączył ze Spółdzielnią Handlowo-Rolniczą w Ł. jeden stosunek prawny-umowa o pracę i z tytułu tej umowy ubezpieczona uzyskała oprócz comiesięcznego wynagrodzenia również dodatkowe wynagrodzenie w spornej kwocie. Wynagrodzenie powyższe, za wykonanie dodatkowych czynności pracowniczych zostało ubezpieczonej wypłacone i stanowiło niewątpliwie dochód z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy w rozumieniu cyt. §7 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.01.1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Organ rentowy nie wykazał (art.6 k.c.), by to wynagrodzenie, ujęte na liście płac za marzec 1994r., otrzymała ubezpieczona z innego stosunku prawnego niż stosunek pracy, dlatego brak podstaw do wyłączenia tego wynagrodzenia z podstawy wymiaru składek.

Fakt, że zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 3.09.1997r. nie zawierało wszystkich świadczeń wypłaconych ubezpieczonej w spornym roku 1994 r. nie stoi na przeszkodzie ustaleniu, że ubezpieczona w 1994 r. otrzymała także inne świadczenia, bowiem potwierdzają to zapisy na listach płac i zeznania ubezpieczonej, której Sąd dał wiarę.

Mając powyższe na uwadze Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. a w pozostałej części oddalił odwołanie jako nieuzasadnione (pkt 2 wyroku).

SSO Ewa Milczarek